

Wethouder
Bereikbaarheid, Financiën en Economie

Leiden

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Aan de Dagelijks Besturen van de Gemeenschappelijke
Regelingen in de regio Hollands-Midden
Ter attentie van de Secretaris

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadhuis
Stadhuisplein 1
Postadres Postbus 9100
2300 PC LEIDEN
Telefoon 071-516 51 65
E-mail sleutel@leiden.nl
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 1 november 2013
Ons kenmerk
Onderwerp Financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2015 -
2018

Contactpersoon Hans Smit
Doorkiesnummer 5062
Verzonden

Geacht Bestuur,

In de brief over het financieel kader voor 2014 hebben wij u gevraagd voorbereidingen te treffen voor het invullen van nieuwe bezuinigingstaakstellingen vanaf 2015. Afgelopen december konden wij nog geen goede inschatting maken van de neergang van het gemeentefonds. Inmiddels zijn de mei- en septembercirculaire 2013 verschenen en hebben wij een redelijk beeld op de bezuinigingen en taakstellingen die het Rijk met diverse kortingen op het gemeentefonds doorvoert.

Voor de zomer hebben vrijwel alle colleges ingestemd met het concept financieel kader. In dit concept kader is de neergang van het gemeentefonds berekend op basis van de meicirculaire 2013. Naast de reële afname van het gemeentefonds op basis van het "Samen trap op en af" principe worden de gemeenten geconfronteerd met generieke kortingen op het gemeentefonds, zoals de korting op de onderwijshuisvesting (zonder taakwijziging voor de gemeenten), de korting voor het opschalen van gemeenten en de korting voor het instandhouden van het BTW-compensatiefonds. Daarnaast speelt de grote onzekerheid over de herijking van het gemeentefonds een grote rol in meerjarenramingen van de gemeenten vanaf 2015.

Wij vragen u met het nieuwe financieel kader een evenredige bijdrage te leveren in het invullen van de gemeentelijke bezuinigingsopgave. Wij realiseren ons dat het opvangen van dit soort grote kortingen vraagt om het maken van keuzes. Die keuzes kunnen diep ingrijpen op uw taken, dienstverlening en bedrijfsvoering. Mocht de komende jaren blijken dat de neergang van het gemeentefonds minder scherp is, dan willen wij de taakstellingen temperen. Op basis van de meicirculaire 2013 berekenen we een neergang van het gemeentefonds van 5,31%. Dit is dan ook de hoogte van de uniforme taakstelling voor 2015.

Tenslotte merken wij op dat u als bestuur van de gemeenschappelijke regeling – in overleg met de aangesloten gemeenten – afweegt in hoeverre de bezuinigingsmaatregelen acceptabel en maatschappelijk verantwoord zijn. Daarmee bepaalt u tevens in hoeverre u aan de taakstelling kunt voldoen. Wanneer het invullen van de taakstelling u niet lukt, vragen wij u dit gedegen te motiveren en uiterlijk 31 januari 2014 de aangesloten gemeenten hierover te informeren.

Samenvatting financieel kader 2015 - 2018:

1. Voortzetten uniforme systematiek voor alle regelingen voor het bepalen van de jaarlijkse indexering van lonen en prijzen. Indexering bijdrage 2015 op basis van de septembercirculaire 2013 bedraagt 1,41%
2. Uniforme taakstelling voor alle regelingen als aandeel in de neergang van het Gemeentefonds in de periode 2015 – 2018 van 5,31 % in 2015 ten opzichte van 2014 en vanaf 2016 nader te bepalen op basis van de meicirculaire 2014
3. Maximeren van de algemene reserve op het niveau van 1 januari 2013 (inclusief het bestemmingsvoorstel jaarrekening 2012). Dit, tenzij op basis van een gedegen risicowaardering een hoger weerstandsvermogen vereist is op basis van het BBV
4. De gemeenschappelijke regeling meldt uiterlijk 31 januari van jaar t-1 aan de deelnemers of zij de taakstelling gaat realiseren in de komende begroting. In geval dat de regeling de taakstelling geheel of gedeeltelijk niet kan realiseren geeft zij dit gemotiveerd aan.
5. Inzichtelijk maken van de toepassing en naleving van dit financieel kader door het opnemen van een paragraaf hierover in uw begroting en jaarrekening.

Toelichting op het kader 2015 -2018

1. Vaststelling indexering

De systematiek voor het bepalen van de jaarlijkse indexering van de bijdrage blijft ongewijzigd.

Kader:

De indexering te baseren op de publicatie van de nominale ontwikkeling (gebaseerd op het BBP uit de MEV) in de septembercirculaire (T-2) van het nieuwe begrotingsjaar. Het percentage wordt op basis van het kader in het begrotingsjaar zelf nog eenmaal bijgesteld op basis van de septembercirculaire (T -1).

Index begroting 2015 Gemeenschappelijke Regelingen

In de begroting 2014 is de indexering (1,54%) als aanvullende taakstellende bezuiniging opgenomen. Deze had echter, gebaseerd op nacalculatie, 'maar' 1,4% 'mogen' zijn. Het verschil van 0,14% komt ten goede aan de indexering voor 2015.

	<u>2015</u>
Index 2015 o.b.v. pBBP	1,27%
Aanvullende taakstellende bezuiniging 2014	1,54%
Index 2014 (septembercirculaire 2013)	-/- <u>1,40%</u>
Vershil	+/- <u>0,14%</u>
Index begroting 2015 GR'en	1,41%

2. Uniforme algemene bezuinigingstaakstelling 2015 - 2018

De gemeenschappelijke regelingen hebben in 2011 een bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen oplopend tot 11,54% in 2014 ten opzichte van 2010. De gemeenten worden op basis van de Meicirculaire 2013 geconfronteerd met een nog lagere uitkering uit het gemeentefonds. De grote neergang van het gemeentefonds wordt bepaald door een drietal generieke kortingen (3 t/m 5) en de ontwikkeling van de uitkeringsbasis (6), naast het samen trap-op en -af principe.

	Totaal 2015 -2018	2015	2016	2017	2018
1. Samen Trap op en af, cumulatief over de periode 2015 – 2018:	- € 258 milj.	-136	-5	-58	-58
2. Dreigende korting bezuinigingspakket zomer 2013 op basis van Oranjeakkoord, (voorlopige inschatting)	- € 200 milj			-100	-100
3. Korting voor instandhouding BTW-compensatiefonds,	- € 310 milj.	-310			
4. Algemene korting op het sub-cluster onderwijshuisvesting, zonder taakmutatie,	- € 256 milj.	-256			
5. Korting voor lagere apparaatskosten door opschaling gemeenten.	- € 240 milj.	-60	-60	-60	-60
6. Ontwikkeling uitkeringsbasis, verlaging uitkeringsfactor met 25 punten door toename van het aantal uitkeringseenheden zoals inwoners, woningen, uitkeringsontvangers.	- € 293 milj	-140	-82	-35	-35
Het totaal van de kortingen bedraagt	- € 1.556 milj.	-903	-147	-253	-253
Totaal gemeentefonds bedraagt bij aanvang van 2015, € 17 miljard	- € 17 miljard	17.000	17.000	17.000	17.000
Totaal van de reële kortingen 2015 – 2018 op het gemeentefonds is (1.556/17.000)	- 9,15%	-5,31%	-0,86%	-1,49%	-1,49%

Uit het overzicht blijkt een teruggang in 2015 ten opzichte van 2014 van 5,31%. Op het moment van verzenden van de brief is ook de informatie uit de septembercirculaire beschikbaar. Dit vormt geen onderdeel van het kader, maar is ter informatie opgenomen in bijlage 2.

Kader:

Taakstelling van 5,31% in 2015 ten opzichte van de meerjarenbegroting 2014-2017 en vanaf 2016 nader te bepalen op basis van de meicirculaire 2014.

3. Maximeren algemene reserve

Een aantal gemeenschappelijke regelingen heeft over 2012 een positief resultaat behaald. Bij een aantal regelingen wordt dit resultaat niet uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten maar gestort in de algemene reserve. De vermogenspositie van een aantal regelingen neemt hierdoor steeds verder toe, terwijl de deelnemende gemeenten te maken hebben met oplopende tekorten. Om die reden willen wij de algemene reserves van de Regelingen maximeren op het niveau van 1 januari 2013, inclusief de bestemming van het resultaat over 2012). **Tenzij op basis van een gedegen risicowaardering een hoger weerstandsvermogen vereist is op basis van het BBV.**

Opbouw van reserves voor een specifiek doel blijft wel mogelijk. Uiteraard moet u dit gemotiveerd aangeven.

Kader:

Maximeren van de algemene reserve op het niveau van 1 januari 2013 (inclusief het bestemmingsvoorstel jaarrekening 2012). **Tenzij op basis van een gedegen risicowaardering een hoger weerstandsvermogen vereist is op basis van het BBV.**

4. De gemeenschappelijke regeling meldt uiterlijk 31 januari van t-1 aan de deelnemers of zij de taakstelling gaat realiseren in de komende begroting. In geval dat de regeling de taakstelling, geheel of gedeeltelijk, niet kan realiseren geeft zij dit gemotiveerd aan.

Om ervoor te zorgen dat de gemeenten tijdig kunnen bijsturen in geval de gemeenschappelijke regeling de taakstelling niet of niet geheel kan realiseren vragen wij het dagelijks bestuur dit tijdig aan te geven. Uiterlijk op 31 januari voorafgaande aan het komende begrotingsjaar. (dit verzoek hebben wij in de brief over het kader 2014 reeds gecommuniceerd met de gemeenschappelijke regelingen)

5. Inzichtelijk maken van de toepassing van het financieel kader door het opnemen van een paragraaf hierover in de begroting en jaarrekening.

Bij de opstelling van de begrotingen van de Regelingen is niet altijd duidelijk voor de deelnemende gemeenten hoe het financieel kader is toegepast. Om dit inzicht te bevorderen verzoeken wij u in de begroting en jaarrekening een paragraaf op te nemen waarin u de toepassing van het kader toelicht. Tegelijkertijd kunt u, indien van toepassing, aangeven waarom u voorstelt af te wijken van het kader.

Kader:

Paragraaf opnemen in de begroting en jaarrekening over de toepassing en naleving van het kader en de ontwikkeling van het eigen vermogen.

Voor nadere informatie over deze brief kunt u terecht bij de heer H. Smit van de gemeente Leiden. (071-5165062), h.smit@leiden.nl

Hoogachtend,
Namens het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in de regio Hollands-Midden,

Robert Strijk
Wethouder Financiën, Economie en Bereikbaarheid
Gemeente Leiden

Bijlage 1.

Samenvattend ziet het financieel kader voor 2015 – 2018 er als volgt uit

Kader 2012 - 2014	Kader 2015 - 2018
1. De indexering vanaf 2012 te baseren op de publicatie van de nominale ontwikkeling (gebaseerd op het BBP uit de MEV) in de septembercirculaire (T-2) van het nieuwe begrotingsjaar. (zie pagina 33, septembercirculaire 2010))	Ongewijzigd. 2015 1,41%
2. De indexering toepassen op de bijdrage per inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag.	Ongewijzigd
3. De indexering op basis van de vastgestelde index BBP voor begroting jaar T-0 op basis van septembercirculaire jaar T-1 na te calculeren per bijdrage inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag en deze nacalculatie te verwerken in de begroting T+1..	Ongewijzigd
4. de Meerjarenramingen bij voorkeur op te stellen op basis van constante prijzen.	Ongewijzigd
5. Indien de Gemeenschappelijke Regeling zijn meerjarenraming in lopende prijzen opstelt, de Gemeenschappelijke Regeling te verzoeken ter informatie ook een overzicht van de meerjarenraming te leveren op basis van constante prijzen.	Ongewijzigd
6. De Gemeenschappelijke Regelingen een uniforme taakstelling mee te geven ten opzichte van de meerjarenraming 2011 – 2014.	Nieuwe taakstelling voor de periode 2015 en verder.
7. De taakstelling bedraagt voor 2012, 5% t.o.v. 2010	Vanaf 2015 te bepalen op 5,31%
8. En vanaf 2013, 10% structureel t.o.v. 2010	Vanaf 2016 nader te bepalen o.b.v. meicirculaire 2014 (voorlopige indicatie 5 % t.o.v. 2015, maar hou rekening met verder oplopende kortingen gezien ondermeer de septembercirculaire 2013 (zie bijlage 2)).
9. De taakstelling is van toepassing op de bijdrage per inwoner of een andere verrekengrondslag zoals kostprijs product of uurtarief;	Ongewijzigd
10. Het gaat om een reële verlaging van de bijdrage, dus onder verrekening van de prijsontwikkeling op basis van de index BBP en taakwijziging.	Ongewijzigd
11. Aan de Gemeenschappelijke Regeling te verzoeken zelf aan te tonen hoe de taakstelling gerealiseerd kan worden.	Ongewijzigd met aanvulling onder 12
12. Indien een Gemeenschappelijke Regeling een zwaarwegende reden heeft om deze taakstelling niet haalbaar of reëel te achten, zij hiertoe een actieve melding doet bij het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. De bezuinigingslijn is dus standaard. De uitzondering vraagt om bewijsvoering.	Toevoegen: De regeling meldt uiterlijk 31 januari van t-1 aan de deelnemers of zij de taakstelling gaat realiseren in de komende begroting. In geval dat de Regeling de taakstelling geheel of gedeeltelijk niet kan realiseren geeft zij dit gemotiveerd aan.
13. De Veiligheidsregio Hollands Midden (brandweer) gelet op de lopende taakstellingen uitzonderen van de uniforme taakstelling onder 7 en 8	Uitzondering komt per 2015 te vervallen)
14. Algemene reserve (Nieuw)	Maximeren algemene reserve op stand 1-1-2013 inclusief bestemming resultaat 2012. Teruggave van een positief rekeningresultaat aan de deelnemers vanaf jaarrekening 2013
15. Paragraaf over toepassing financieel kader in begroting en rekening (nieuw)	Paragraaf opnemen in de begroting en jaarrekening over de toepassing van het kader en de ontwikkeling van het eigen vermogen.

Bijlage 2.

Opbouw korting gemeentefonds op basis van de septembercirculaire.

De bezuinigingstaakstelling voor 2015 is berekend op basis van de meicirculaire. De berekening van de bezuinigingstaakstelling op basis van de septembercirculaire zou als volgt uitpakken. Per saldo zien we een algemene teruggang van 14,27% in de periode 2015-2018. Anders dan de tabel in de brief is hier de korting in de meerjarenraming gerelateerd aan de omvang van het gemeentefonds aan het begin van het jaar.

Bedragen * € 1.000	Totaal	2015	2016	2017	2018
	2015 -2018				
1. Samen Trap op en af, cumulatief over de periode 2015 – 2018:	-1.122,6	-366,6	-285,6	-180	-290,4
2. aanpassing Rijksbegroting 2014 op basis nadere onderhandelingen Kabinet/oppositie	pm	pm	pm	pm	pm
3. Korting voor instandhouding BTW-compensatiefonds,	-310	-310			
BTW plafond	193	163	8	21	2
4. Algemene korting op het sub-cluster onderwijshuisvesting, zonder taakmutatie,	-256	-256			
5. Korting voor lagere apparaatskosten door opschaling gemeenten.	-240	-60	-60	-60	-60
6. Ontwikkeling uitkeringsbasis en overige, verlaging uitkeringsfactor met 86 punten door toename van het aantal uitkeringseenheden zoals inwoners, woningen, uitkeringsontvangers.	-690,2	-222,3	-154,7	-168	-145,2
Het totaal van de kortingen bedraagt	-2.426	-1.052	-492	-387	-494
Totaal gemeentefonds bedraagt bij aanvang van 2015, € 17 miljard	17.000	16.700	15.700	15.806	15.864
Totaal van de reële kortingen 2015 – 2018 op het gemeentefonds is (2.426/17.000)	-14,27%	-6,30%	-3,14%	-2,45%	-3,11%